

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

בפני כבוד השופטת מ. ברנט, אב"ד
כבוד השופטת ו. פלאוט
כבוד השופט צ. ויצמן

מערער ד. ס.
ע"י ב"כ עוה"ד רחל בש ואח'

נגד

משיבה ל. צ. ס.
ע"י ב"כ עוה"ד אילן יעקובוביץ

פסק דין

1 פתח דבר

2 ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה בראשון לציון (כב' הש' מירה
3 דום פלאי) מיום 26.9.19, במסגרתו קבע בית המשפט את שיעור השתתפותו של
4 המערער במזונות בנותיו, וכן הכריע בסוגיות רכושיות שונות הנוגעות לצדדים.

5 המערער סבור כי שגה בית משפט קמא הן בשיעור המזונות שקצב לו והן בכל הקשור
6 לחלוקת החובות שנצברו במהלך חיי נישואיהם של הצדדים.

7 וביתר פירוט -

8 רקע עובדתי

9 1. הצדדים נישאו כדמו"י ביום 4.2.99 ולהם שלוש בנות - א. בגירה כבת 19.5
10 (ביום הגשת התביעה בבית משפט קמא הייתה קטינה כבת 15.5), א. כבת 17, ומ. כבת
11 11 (להלן - הבנות).

12
13 2. למערער שני עסקים - סוכנות ביטוח ועסק של טיולי שטח עם רכבי ריינג'רס
14 ואילו המשיבה מורה עצמאית לריקוד ומחול (ראו סע' 3 לתצהיר עדותה הראשית).
15

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

1 במהלך שנת 2014 לקה המערער באירוע מוחי שהותיר בו נכות גופנית, ולטענתו פגע
2 קשות בכושר השתכרותו והביא להתדרדרות של ממש במצבה הכלכלי של המשפחה
3 ולקרע שהתגלע בין הצדדים.

4

5 חוות דעת המומחה החשבונאי בעניין השתכרות הצדדים

6

7 3. הצדדים חלוקים, בין השאר, באשר לשיעור השתכרות ו/או כושר ההשתכרות
8 של כל אחד מהם. נוכח טענות הצדדים הקוטביות באשר להשתכרותו של כל אחד
9 מהם, מינה בית משפט קמא מומחה חשבונאי, רו"ח אבי יחזקאל, על מנת שיבחן את
10 ההשתכרות החודשית הממוצעת של כל אחד מהם, וזאת בתקופה שקדמה להגשת
11 כתב התביעה ומיד לאחריה. המומחה הגיש את חוות דעתו ביום 28.1.18 (להלן- חוות
12 הדעת) ובמסגרתה קבע, בין השאר, את הקביעות הבאות באשר להשתכרות הצדדים
13 (עמ' 8 לחוות הדעת) –

14

המשיבה		המערער
5,013 ₪ לחודש	7,389 ₪ לחודש.	ההשתכרות בשנים עשר החודשים שקדמו להגשת התביעה
6,103 ₪ לחודש.	10,201 ₪ לחודש	ההשתכרות הסמוכים לאחר הגשת התביעה

15

16

17 המומחה הוסיף וציין בחוות דעתו כי בשנת 2017 פחתה גמלת הביטוח אותה קיבל
18 המערער בשל נכותו מסך של כ – 10,000 ₪ לסך של כ – 5,100 ₪ לחודש, כאשר
19 המומחה מדגיש ומציין כי לא בחן את ההכנסות מעסק טיולי השטח אותה שנה. עוד
20 ציין המומחה כי הכנסות סוכנות הביטוח פחתו בין השנים 2014 ל 2016 מכ- 256,000
21 ₪ לשנה ל – 195,000 ₪ בשנה. כך צוין כי המערער משך מסוכנות הביטוח שכר
22 שהגיע בשנת 2014 לכ – 115,000 ₪ ובשנים 2015 ו – 2016 משך דמי ניהול בסך 64,000
23 ₪ ו – 37,000 ₪ בהתאמה.

24

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

1 המומחה מוסיף ומציין כי מצא ירידה משמעותית בהכנסות עסקי המערער – הן
2 סוכנות הביטוח והן עסק טיולי השטח -כך הסוכנות הציגה רווחים מסויימים בשנת
3 2014 ו – 2015, 7000 ₪ ו – 81,000 ₪ בהתאמה, אך הפסדים בשיעור של כ 15,000
4 ₪ בשנת 2016 ואילו בעסק טיולי השטח ירדו ההכנסות מכ- 448,000 ₪ ב 2014 לכ –
5 83,000 ₪ ב 2016.

6

7

מכירת בית המגורים

8

9 4. בית המגורים של הצדדים במושב *** נמכר ביום 26.10.17 ותמורתו, לאחר
10 ניכוי המשכנתא, חולקה בין הצדדים. ע"פ חוזה המכר הבית נמכר בסך של 3.6 מיליון
11 ₪, כאשר מתוך הסכום סולק חוב המשכנתא בסך 1.3 מיליון ₪ ונותר לכל אחד
12 מהצדדים סך של כ- 1.15 מיליון ₪, חלק מתמורת מכירת הדירה נותר בחשבון נאמנות
13 ע"ש הצדדים.

14

15 מעת שנמכר בית המגורים של הצדדים שכרה המשיבה למגוריה מדור בעלות של
16 4,000 ₪ לחודש, ואילו המשיב שכר למגוריו בית בעלות של 6,500 ₪.

17

18 5. ביום 5.7.18 ניתן פסק דין באשר לסוגית משמורת הבנות ונקבע כי זו תהא
19 משמורת משותפת, כאשר זמני השהות עמן יהיו כפי שנקבע בתסקירי רשויות
20 הרווחה. אף שלא מצאנו את הדברים במוצגים שהועברו לעיוננו, הבהירו הצדדים
21 במהלך הדיון לפנינו כי חלוקת זמני השהות שנקבעה היא שהבנות ישהו עם המערער
22 בימי שני ורביעי וכל סוף שבוע שני; ועם המשיבה בימי ראשון, שלישי וחמישי ובכל
23 סוף שבוע שני, מדובר, אפוא, ביחס של כ – 60 – 40, ואולם למרות האמור טען
24 המערער כי בפועל הבת הבגירה שוהה את עיקר הזמן עמו ואילו שתי הקטינות שוהות
25 עמו למצער מחצית מהזמן ואף למעלה מכך.

26

27 6. בכל הקשור לסוגיה הרכושית טען המערער, בין השאר, כי על המשיבה לשאת
28 במחצית מהחזרי ההלוואות השונות והרבות שנטלו הצדדים לצורך כיסוי הוצאות
29 הבית המרובות וכן בהחזרי הלוואות רבות שקיבל מאמו. המשיבה טענה, מאידך, כי
30 ההלוואות נלקחו ללא ידיעתה ולצרכי עסקיו של המערער ולפיכך לא קמה לה חובה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

1 להשתתף בהן. מחלוקת נוספת בין הצדדים נגעה למועד הקרע – המערער טען שיש
2 לקבעו במועד עזיבת המשיבה את הבית (17.4.18) ואילו המשיבה טענה כי יש לקבעו
3 במועד הגשת תביעתה לשוב סכסוך ויציאתה מהחשבון המשותף של הצדדים
4 (1.2.16).

5

6

פסק דינו של בית משפט קמא

7

8 7. בכל הקשור לסוגיית המזונות קבע בית המשפט את הקביעות הבאות –
9 בית המשפט לא קיבל את ממצאיו של המומחה החשבונאי באשר לשיעור השתכרותם
10 של כל אחד מהצדדים וזאת מתוך ובשל הראיות והעדויות שבאו לפניו.

11 את השתכרות המשיבה העריך בית המשפט בשיעור של 12,000 ₪ לחודש וזאת כעולה
12 מעדותה שלה עצמה בחקירתה (עמ' 18 ש' 20-23 לפר') ובהתייחס לכך שטענותיה
13 באשר לשיעור השתכרותה השתנו מעת לעת (6,000 ₪ ע"פ טענתה בתצהירה, 10,000
14 ₪ בסיכומיה ו – 12,000 ₪ בחקירתה).

15 בכל הקשור להשתכרות המערער, העריך אותה בית המשפט בשיעור של 25,000 ₪
16 לחודש וזאת בהתייחס לרמת החיים הנחזית שלו, שהתבטאה בשכירת מדור בעלות
17 של 6,500 ₪ לחודש, העסקת עובדים בעסקיו לרבות עובדת ששכרה הגיעה לסך של
18 9,000 ₪ לחודש, רכישת טלפונים ניידים לבנות ונסיעה עמן לתאילנד, רכישת רכב
19 יוקרתי חדש וכיוצ"ב. בית המשפט סבר כי אין זה סביר שלזה הטוען כי הוא נשען
20 על גמלה בשיעור של כ-5,000 ₪ בלבד, תהא רמת חיים גבוהה שכזו ותוך שכך קבע
21 את שיעור השתכרות הנזכר.

22 בית המשפט קבע, אפוא כי יחס ההכנסות בין הצדדים הוא 30-70 לערך.

23 בית המשפט סבר כי צרכי המזונות של כל אחת מהבנות הקטינות מגיעים לסך של
24 5,000 ₪ כ"א (10,000 ₪ לשתי הקטינות), וממילא על המערער לשאת בסך של 7,000
25 ₪ מתוך 10,000 ₪, וזאת בשל יחס ההכנסות של 30-70 בין הצדדים (70% מ – 10,000
26 ₪ = 7,000 ש"ח), ומכיוון שהקטינות שוהות עם המערער מחצית מהזמן הרי שהוא
27 נושא למעשה במחצית מצרכי מזונותיהן (5,000 ₪ = 2 : 10,000 ₪) לפיכך נותר לו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס. נ' ס.

- 1 להעביר לידי המשיבה סך של 2,000 ₪ לחודש (5,000 ₪ - 7,000 ₪), היינו 1,000 ₪
2 לכל קטינה.
- 3 כמו כן קבע בית המשפט כי המערער ישא ב – 70% מהוצאות החינוך והבריאות של
4 הקטינות, וכי קצבת המל"ל תעבור לידי המשיבה.
- 5 נציין כי מתוך קביעותיו של בית המשפט עולה כי הוא קיבל בעיקרה את טענת
6 המערער, לפיה, על אף זמני השהות שנקבעו, הקטינות חולקות פרק זמן שווה בין
7 ההורים וכי הבת הבגירה שווה עמו את עיקר הזמן.
- 8 8. בכל הקשור לסוגיה הרכושית קבע בית משפט קמא את הקביעות הבאות –
9
- 10 א. מועד הקרע בעניינם של הקטינים הוא במועד בו הגישה המשיבה את תביעתה
11 ליישוב הסכסוך, היינו - ביום 1.2.16, ובכך דחה את טענת המערער לפיה יש לראות
12 את מועד הקרע ביום 17.4.18 או בסמוך לכך, עת עזבה המשיבה את בית המגורים של
13 הצדדים.
- 14 בית המשפט סבר כי נוכח העובדה שביום 1.2.16 יצאה המשיבה מהחשבון המשותף
15 של הצדדים, ואף מצאה להגיש את תביעותיה, הרי שזהו המועד הקובע לצורך איזון
16 המשאבים הרכושי בין הצדדים.
- 17 ב. משכנתא - על המשיבה להשיב למערער מחצית הסכומים ששולמו על ידו
18 בגין החזר הלוואה עבור המשכנתא, ממועד הקרע ועד למועד בו נפרעה מלוא
19 המשכנתא על הבית, וזאת בתוספת ריבית והפרשי הצמדה כחוק מאותו יום ועד
20 התשלום המלא בפועל.
- 21 ג. פירעון הלוואות אמו של המערער - בית המשפט דחה את טענת המערער כי
22 אמו הלוותה לצדדים סך של כ- 1.2 מיליון ₪ במהלך חייהם המשותפים. בית המשפט
23 מצא כי העברות כספים שבצעה האם מעת לעת לחשבון הצדדים, היו בגדר מתנה
24 שניתנה לצדדים, כרצון לסייע להם בחובותיהם הגבוהים, וכי לא הייתה כל כוונה
25 מצדה לגבות כספים אלו בתורת הלוואה בשלב כלשהו. בית המשפט התייחס
26 בקביעתו זו, בין השאר, לעדותה של האם עצמה לפיה לא דרשה את החזר הכספים
27 וגם לא תדרוש, ולכך שהאם בחקירתה לא ידעה להשיב האם חלק מהכספים הוחזרו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

1 לה (ראו למשל עמוד 66 ש' 26-21 לפר'; עמ' 68 ש' 31-30 לפר'; עמוד 69 ש' 11-8
2 לפר'; עמוד 72 ש' 26-24 לפר'), ואף העידה כי - "זה לא הסכם הלוואה, זה אמא ובן,
3 זה יחסי משפחה" (ראו עמוד 70 לפרוטוקול, ש' 20). בית המשפט התרשם כי המשיבה
4 כלל לא הייתה מודעת לרוב רובן של ההעברות הכספיות הנזכרות וסבר כי - "אין זה
5 סביר כי האיש יוכל ללוות לכאורה מאמו כספים ללא גבול מבלי שהאישה תיתן את
6 הסכמתה המפורשת להלוואות בסדר גודל של 1,200,000 ₪ אותן יש לפרוע כאשר
7 מתגרשים".
8 עוד קבע בית המשפט כי המערער לא הוכיח כלל שפרע את ההלוואות הנטענות לאמו
9 וכי אף - "לא נראה כי הוא מתכוון לעשות כן". בית המשפט הבהיר כי המערער אף
10 לא הוכיח את טענתו כי ההלוואות הנטענות או חלקן נפרעו מתוך חלקו בתמורת
11 הבית .

12 ד. בכל הקשור להלוואות נוספות אותן טען המערער שנטל לצרכי אחזקת הבית,
13 קבע בית המשפט כי הצדדים ניהלו את צרכי הבית מהחשבון המשותף, וכי בצד
14 החשבון המשותף היו גם חשבונות עסקיים הקשורים לעסקיו של המערער. בית
15 המשפט ציין כי לא השתכנע שניתנה הסכמת המשיבה לנטילת הלוואות שסייעו, בין
16 היתר, למערער לקיים את עסקיו. וכי המערער לא הוכיח כי למשיבה הייתה יד בקבלת
17 החלטות בנוגע להלוואות שנלקחו בחשבונות העסקיים, או שהייתה שותפה באופן
18 כלשהו בניהולם. עם זאת, הצדדים מסכימים כי לצורך כיסוי הלוואות חלק מהן שולמו
19 מתוך כספים בחשבון הנאמנות (החשבון בו הופקדה יתרת תמורת בית המגורים).
20 מתוך שכך מצא בית המשפט כי יש לחלק בין הלוואות שנלקחו בחשבון המשותף של
21 הצדדים, אותן מצא שיש לחלק בניהם, לבין הלוואות שניטלו מהחשבונות העסקיים
22 אשר המשיבה אינה חבה להשתתף בהשבתן. בית המשפט קבע כי -
23

24 "ככל ובמועד הקרע הייתה יתרת חובה כלשהי בגין הלוואות
25 שנטלו הצדדים במסגרת החשבון המשותף או ששולמו כספים
26 בגינן מתוך חשבון הנאמנות של הצדדים, עליהם לשאת בה
27 בחלקים שווים. ככל ומי מהם פרע סכום כזה או אחר בגין
28 הלוואות אלו לאחר מועד הקרע, על הצד שכנגד להשיב לו
29 מחצית מהסכום שפרע כאמור".
30

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

1 מאידך קבע בית המשפט כי אין כל חובה על המשיבה להשתתף בהחזר הלוואות
2 שנלקחו ע"י המערער לאחר מועד הקרע.

3 ה. על הצדדים לחלוק בשווי הרכבים הפרטיים שהיו בשימוש הצדדים ע"פ מחירון
4 יצחק לוי.

5 ו. כל צד זכאי למחצית שווי הזכויות הסוציאליות, כספים בקופות גמל, בקרנות
6 השתלמות וכספי פנסיה שנצברו בארץ או בחו"ל כתוצאה מעבודתו של משנהו
7 במהלך התקופה מיום נישואיהם או מועד תחילת עבודתו וצבירת הזכויות לפי
8 המאוחר, ועד ליום למועד הקרע בהגיע מועד מימושן.

9 ז. כמו כן, כל אחד מהצדדים זכאי למחצית מן הכספים שנצברו על ידי הצד השני
10 בתקופה שמיום נישואיהם ועד למועד הקובע בחסכונות בבנקים, בחברות ביטוח
11 ובכל גוף פיננסי אחר בארץ או בחו"ל, וזאת, במועד פירעונם.

12 ח. בית המשפט לא קבע כל קביעות לעניין חלוקת עסקי המשיב בין הצדדים
13 ובכלל זה חלוקת שווי הציוד העסקי שנתבע בתביעת המשיבה, ואולם כיוון שלא
14 הוגש ערעור לעניין זה ע"י המשיבה לא נדון בסוגיה זו.

מכאן הערעור.

16 תמצית טענות המערער

17 9. בית משפט קמא קבע קביעות שונות ללא כל ביסוס ראייתי ותוך הסתמכות
18 על ראיות שהוגשו לאחר שתם הליך שמיעת הראיות ומבלי שניתנה האפשרות
19 למערער לחקור בעניינן. כך ביסס בית המשפט את קביעותיו באשר לשכרו של
20 המערער על ראיות באשר לרכישת רכב חדיש ע"י המערער, מבלי לתת לו את
21 האפשרות להוכיח כי מדובר ברכישת רכב בליסינג, כאשר ההחזרים החודשיים בגינו
22 נמוכים מההחזרים שהוחזרו ע"י המערער בגין הרכב הקודם, ותוך התעלמות מכך
23 שהמערער עושה שימוש בכספים אותם קיבל מתמורת דירת הצדדים.
24

25 10. שגה בית המשפט בהערכת שיעור צרכי כל אחת מהקטינות בסך של 5,000 ₪
26 כאשר צרכים מופרזים אלו לא הוכחו ועומדים בניגוד להלכה הנוהגת לפיה שיעור
27 צרכי קטין המתגורר בשני בתים עומד על 2,250 ₪ לחודש. כך שגה בית המשפט

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

1 בהערכת השתכרותו של המערער בשיעור של 25,000 ₪ לחודש ללא כל בסיס ראיתי
2 לכך ותוך התעלמות מחוות דעת המומחה החשבונאי שמונה על ידו והעובדה שלא
3 הוכח כי המערער מקבל סך נוסף מעבר לגמלה של כ- 5,100 ₪, כשם ששגה בהתעלמו
4 משיעור החובות הכבדים שרובצים לכתפיו.

5
6 11. שגה בית המשפט בקביעת מועד הקרע ביום 1.2.16, תחת לקבעו ביום 17.4.18,
7 הוא מועד עזיבת המשיבה את בית הצדדים, שכן עד למועד זה השתתפו הצדדים
8 בהוצאות אחזקת הבית וצרכי הבנות.

9
10 12. שגה בית המשפט בקבעו כי המשיבה חבה בהחזר מחצית החובות שנלקחו
11 מהחשבון המשותף בלבד ולא בהלוואות שנלקחו בחשבונות העסקיים, שכן כלל
12 חשבונות הבנק שימש לצרכי הבית ונעשו כל העת העברות כספיות מחשבון לחשבון.

13
14 13. שגה בית המשפט בכך שפטר את המשיבה מהשתתפות בהחזר ההלוואות
15 שניתנו לצדדים על ידי אמו של המערער. האם הלוותה כספים לצדדים וחלקם אף
16 הוחזר לה, על הצדדים להשיב לה את יתרת ההלוואות הכספיות שניתנו על ידי האם.

17
18 14. שגה בית המשפט בכך שלא מינה מומחה חשבונאי לצורך עריכת איזון
19 המשאבים בין הצדדים לרבות איזון החזרי ההלוואות השונות.
20 תמצית טענות המשיבה

21 15. הערעור הוא בעיקרו על קביעות עובדתיות של הערכאה הדיונית, אשר על דרך
22 הכלל ערכאת הערעור לא תתערב בהן, ובכלל זה שיעור המזונות שנקבע ע"י בית
23 משפט קמא אשר ערכאות הערעור אינן נוהגות להתערב באומדנו. אין בקביעות בית
24 המשפט כל חריגה המצדיקה התערבות בהן.

25
26 16. פסק דינו של בית משפט קמא אינו מבוסס על ראיות שנוספו לאחר הליך
27 ההוכחות, שלא כדין. המערער הסכים להגשת אותן ראיות בכפוף לחקירת המשיבה
28 אלא שבית המשפט לא מצא צורך בחקירת המשיבה על כך שהמערער רכש ממש ביום
29 הגשת סיכומי הצדדים רכב חדיש לשימוש. קביעותיו של בית המשפט לעניין שיעור
30 השתכרותו של המערער מעוגנת במהימנות העדויות שבאו לפניו, והאומדנה שלו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

1 מתוך רמת החיים הנחזית של המערער. מכל מקום, בסופו של יום סכום המזונות
2 שנקבע לכל אחת מהקטינות סביר ביותר, ואין כל מקום להתערב בו.

3
4 17. כך אין מקום להתערב בקביעת בית משפט קמא באשר למועד הקרע, מועד בו
5 הודה המערער עצמו ובהתחשב בעובדה כי במועד זה יצאה המשיבה מהחשבון
6 המשותף של הצדדים.

7
8 18. אין ממש בטענת המערער כי המשיבה טענה שאין שווי לעסקי המערער.
9 היפוכם של דברים. המשיבה טענה כי יש לאזן את הציוד המסחרי והמיטלטלין של
10 עסקי המערער וכן את יתרות הבנק בחשבונות העסקיים שפתח המשיב, אלא
11 שהסתייגה מחיובה להשתתף בהלוואות הרבות שנטלו על ידו לצרכי עסקיו מבלי
12 לעדכנה כלל ועיקר.

13
14 19. הוכח, לקביעת בית המשפט, כי עד היום המערער כלל לא פרע את ההלוואות
15 הנטענות מאמו. מה גם שהאם עצמה הבהירה כי אין בדעתה לדרוש את החזר
16 ההלוואות, ממילא בדין נדחו טענות המערער לעניין זה.

17
18 *****

19 סוגיית המזונות

20 20. לטעמנו יש להתערב בפסיקת המזונות שפסק בית משפט קמא, פסיקה זו
21 חורגת מהעקרונות העולים מפסק דינו של בית המשפט העליון בע"מ 919/15 .
22 על פי פסק דינו של בית המשפט העליון, חיוב המזונות יעשה תוך התחשבות בצרכי
23 הקטינים, יכולותיהם הכלכליות של כל אחד מההורים, חלוקת זמני השהות ואופי
24 האחריות בפועל של כל אחד מההורים ביחס לקטינים. בחינה של הפרמטרים
25 הנזכרים מעלה כי בית המשפט קבע, להערכתנו, חיוב מזונות גבוה ובלתי מוצדק
26 למערער בנסיבות העניין. להלן נבהיר הדברים –

27
28 21. לצורך קביעת שיעור חיוב ההורה במזונות ילדיו יש להעריך תחילה את צרכי
29 הקטין. בית משפט קמא העריך בנדון צרכיה של כל קטינה בשיעור של 5,000 ₪
30 לחודש, בית המשפט לא הבהיר מדוע וכיצד הגיע לסך הנזכר, אשר, כפי שנראה להלן,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ט.נ.ס.

1 עולה בשיעור ניכר על שנקבע בפסיקה הנוהגת באשר לשיעור צרכיו הסבירים של
2 קטין הנדרש להתגורר בשני בתים, ויותר מכך - הוא עולה בשיעור ניכר אף על שיעור
3 הצרכים שהוערכו ע"י המשיבה עצמה בכתבי בי דין מטעמה.
4

5 22. בעבר, כל עוד נהגה ההלכה "הישנה" לפיה חיוב המזונות מוטל לשכמו של
6 האב בלבד, צמצמה הפסיקה חיוב זה אך ורק ל"צרכים ההכרחיים" של הקטין וזאת
7 על מנת שהנטל המוטל על האב לא יכביד עליו יתר על המידה (ד"ר בנציון שרשבסקי,
8 דיני משפחה (מה' 4, 1993), ע"א 591/81 יחיאל פורטוגז נ' רוית פורטוגז, (1982) 381-379),
9 צרכים הכרחיים אלו הוערכו בפסיקה הנוהגת בסכומים אשר השתנו מעת לעת
10 ובעבור הזמניים והועמדו על סכומים הנעים בין 1,150 ₪ ל- 1,400 ₪ (ראו, כדוגמה,
11 בר"ע 1895/02 ב.י.נ' ב.י.נ' (2003) 1,150 ₪ נפסקו ע"י כב' הש' שטופמן כצרכים
12 הכרחיים); עמ (תל-אביב-יפו) 1052/05 - ס' מ' ואח' נ' ג' מ', (2006) 1,180 ₪ ע"י כב'
13 הש' שוטפמן), עמש (תל-אביב-יפו) 20511-10-10 - פלוני נ' אלמוני (2013) 1400 ₪ ע"י
14 הרכב כב' הש' שנלר, ורדי ולבהר) ע"מ 789/05 ע.ד.נ' ע.י. (2006) 1,400 ₪ ע"י כב' הש'
15 מ. דרורי). מעת שקמה ועמדה ההלכה החדשה המחייבת את ההורים יחדיו לשאת
16 במזונות הילדים סברו בתי המשפט שאין עוד מקום לצמצם צרכי הקטינים לצרכים
17 הכרחיים בלבד אלא שיש לספק את מלוא צרכיהם ואלו הוערכו בסכומים הנעים בין
18 1900 – 1600 ₪ כסך מינימלי חודשי שאינו נדרש לראיה (עמש (תל אביב) 1971-12-16
19 - פלוני נ' פלונית, (2019); עמ"ש (מחוזי ת"א) 46291-01-16 פלונית נ' פלוני (2017), עמ"ש
20 32172-11-17 ע.ש.נ. נ.ש. (2019); תלהמ (תל אביב) 70922-07-18 - ל' מ' נ' י' ס', (2020)).
21

22 אך יותר מכך, כאשר הקטין נדרש לחלוק את זמני השהות בשני בתים עולים צרכיו
23 (או, אם נדייק, עולה עלות צרכיו) אף מעבר לשיעור הנזכר, שהרי ההורים נזקקים
24 להוצאות כפולות, שכן גם האם וגם האב נדרשים לקניית כיכר לחם וקרטון חלב
25 (למרות שהקטין עמו רק בחלק מהזמן), וכל אחד מההורים אף נדרש לרכישת ביגוד
26 מתאים וצרכים אחרים שיישארו בביתו עבור הקטין. כך, כדוגמה, אין זה מצופה כי
27 בכל פעם שיעבור קטין מבית הורה אחד לאחר הוא ייטול עמו את נעלי הבית שלו,
28 את הפיג'מה, או את המחשב בו הוא משתמש, כשם שבדי שכל אחד מההורים יידרש,
29 כדוגמה, לתשלום עבור רשת האינטרנט בביתו וכיוצ"ב. מתוך שכן, הוערכו צרכיו של
30 קטין המתגורר בשני בתים בסך מינימלי של 2,250 ₪ (ראו רמ"ש (מחוזי מרכז לוד)

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס. נ' ס.

1 18-10-59188 נ. נ. (2018), הערכה זו מצאה שביתה והתקבלה אצל כלל הערכאות
2 מאז שניתנה (וראו, כדוגמה, עמ"ש (מרכז) 4202-02-20 - ש. מ. נ' ח. י. מ., (2020); עמ"ש
3 (חיפה) 56000-10-18 פלוני נ' פלוני 20634-04-18 (חיפה) עמ"ש (2019); עמ"ש (חיפה) 20634-04-18 פלוני נ' פלוני
4 (2019); תלהמ (ירושלים) 31347-05-19 - נ.ב.א. נ' י.ב.א., (2020) והסימוכין הנזכרים
5 הובאו כדוגמה בלבד, בגדר גרגיר מן ההר וכפית מן החבית).
6

7 23. נאמר לסיום הסקירה באשר לשיעור המזונות הראוי, כי בעת האחרונה ניתן
8 פסק דין מקיף של כב' הדיין אריאל אליהו מבית הדין הרבני בנתניה (תיק מס'
9 1128743/7 והדברים אף קובצו במאמר בשם – שיעור המזונות הראוי, אף שזה טרם
10 פורסם) במסגרתו נעשה ניסיון להעריך את צרכיו של קטין בהתבסס על הערכות
11 כלכלנים וגורמים רישמיים שונים דוגמת הלמ"ס, לוחות ומחקרים של רשות המיסים,
12 מחקר בנק ישראל, עמותת פעמונים, דו"ח ועדת שיפמן, דו"ח ועדת חריס ומחקר
13 שנערך ע"י פורום קוהלת לכלכלה משפט וחברה. כל גוף מהגופים הנזכרים הערים
14 באופן שונה צרכיו של קטין, נציין כי ע"פ טבלאות הלמ"ס המחלקות בין עשירון
15 ראשון (הכנסות נטו עד 5,616 ₪ לזוג ללא ילדים) לעשירון שני הכנסות נטו עד 8,355
16 ₪ לזוג ללא ילדים) עלות ילד אחד מגיעה לסך 2,199 ₪ ועלות ילד ממוצעת למשפחה
17 בת 3 ילדים היא 1,884 ₪ לילד כאשר הסכומים הנזכרים הם ביחס לילדים הלנים
18 בבית אחד כאשר לילדים הנדרשים ללינה בשני בתים יש להוסיף עלות נוספת של
19 25% בשל צריכה כפולה, היינו עלות ילד ממוצעת במשפחה בת 3 ילדים בעשירון השני
20 מגיעה לסך 2,355 ₪, דומה כי אף הערכות הלמ"ס יש בהן ללמד כי הערכתנו באשר
21 לעלות מינימלית של 2,250 ₪ לילד הדר בשני בתים היא זהירה ומאוזנת.
22

23 בנדון לא הובאה כל ראיה כי צרכי מי מהקטינות עולים על הסך של 2,250 ₪ ולפיכך
24 יש להעריך את צרכי שתי הקטינות בשיעור של 4,500 ₪ לחודש (2,250 ₪ לכל אחת)
25 כאשר הוצאות אלו אינן כוללות את רכיב שכירת המדור והוצאות החינוך והרפואה.
26

27 לעניין מדורן של הקטינות נוסף ונתייחס בהמשך הדברים.
28

29 24. נבוא כעת ונבחן את שיעור השתכרותם ויכולתם הכלכלית של כל אחד
30 מהצדדים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

1 באופן חריג ולא שיגרתי מינה בית משפט קמא בנדון מומחה חשבונאי לצורך בחינת
2 שיעור השתכרותם של כל אחד מהם, וזאת הן נוכח הפערים הקיצוניים באשר לטענות
3 הצדדים באשר להשתכרותם, והן נוכח העובדה שלמערער שני עסקים אשר שיעור
4 השתכרותו מהם לא היה ברור דיו.

5 המומחה קבע בחוות דעתו שיעורי השתכרות נמוכים באופן יחסי לכל אחד מהצדדים,
6 שיעורים אשר לסברת בית משפט קמא, ולטעמנו בצדק רב, לא תאמו את רמת החיים
7 הנחזית של הצדדים, רמת חיים שהוסברה ע"י המערער בהלוואות משמעותיות
8 שנלקחו על ידו מאמו ומגורמים חיצוניים אחרים.

9 כאמור, על פי בחינת המומחה ההכנסה הממוצעת של הצדדים ב 12 החודשים עובר
10 להגשת התביעה – הייתה 7,389 ₪ לחודש למערער ו - 5,013 ₪ לחודש למשיבה.

11 ולאחר הגשת התביעה - 10,201 ₪ לחודש למערער, ו - 6,103 ₪ לחודש למשיבה,
12 כאשר הסכומים הנזכרים הם סכומי ברוטו (עמ' 8 לחוות הדעת).

13 כאן המקום לציין כי המומחה עצמו הבהיר בתשובות הבהרה שניתנו על ידו, כי בחוות
14 דעתו לא יכול היה לבחון לעומק את כלל הכנסות המערער מעסקיו בשל הסמכות
15 המוגבלת שניתנה בידו.

16 25. מכל מקום, בית המשפט סבר כי העדויות והראיות שהונחו לפתחו יש בהן
17 ללמד כי השתכרות כל אחד מהצדדים עולה על הנטען בחוות הדעת. כך המשיבה
18 עצמה בסיכומיה טענה להשתכרות חודשית בשיעור של 10,000 ₪, ובחקירתה
19 העמידה את סך השתכרותה על 12,000 ₪, כפול מהסכום שהוערך ע"י המומחה.
20 ובאשר למערער, סבר בית המשפט כי לא ניתן לקבל את הסְבָרָה כי אדם השוכר
21 למדורו בית בדמי שכירות חודשיים של 6,500 ₪, מְתַפְּעֵל שני עסקים פעילים –
22 סוכנות ביטוח ועסק לטיולי שטח, בהם יש עובדים המקבלים שכר לרבות עובדת
23 המשתכרת כ - 9,000 ₪, רוכש רכב יוקרתי חדש ויוצא עם בנותיו לטיולי יוקרה
24 בעולם - נשען אך ורק על גמלה חודשית בשיעור של 5,100 ₪, אותה הוא מקבל בגין
25 נכותו מפוליסת בטוח שברשותו. מתוך שכך העריך בית משפט קמא, על דרך האומדנה
26 את שיעור השתכרותו הכולל של המערער בסך של 25,000 ₪.

27

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

26. אחר שבחנו את הערכות בית משפט קמא באשר להשתכרות הצדדים, אנו
סבורים כי יש לקבל את הערכתו באשר להשתכרות המשיבה, ואולם מנגד יש
להפחית במידת מה את הערכה באשר לשיעור השתכרותו של המערער.
בכל הקשור להערכת השתכרותה של המשיבה, הרי שהערכת בית המשפט נטועה
בעדותה של המשיבה עצמה כמו גם בסיכומיה, ומכל מקום המשיבה לא ערערה על
הערכה זו ולא טענה כנגדה.
המערער, כאמור, טוען כי בית משפט קמא נפל לכלל טעות בקביעתו לפיה הוא חי
ברמת חיים גבוהה – ולא היא. לטענתו, נסמך בית המשפט על ראיה שהוגשה לו
שלא כדין לאחר סיום שמיעת הראיות וחקירת הצדדים באשר לרכישת רכב חדש על
ידו, אלא שלמעשה רכישת הרכב נעשתה במסלול ליסינג כאשר התשלומים על הרכב
החדש נמוכים מהתשלומים ששילם על הרכב הקודם שהיה ברשותו. בכל הכבוד, גם
אם נתעלם מהראיה הנוגעת לרכישת הרכב הנזכר, עדיין עולות תמיהות רבות בכל
הקשור להשתכרותו של המערער, ולא ניתן לקבל את ההערכה של המומחה לעניין
זה. אין זה סביר כי המערער נשען אך ורק על גמלה שעמדה בתחילה על סך של כ -
10,000 ₪ ולאחרי כן על 5,000 ₪. ברי כי המערער אינו מנהל לחינם שני עסקים
ומעסיק בהם עובדים כאשר רווחיו מעסקים אלו הוא אפסי, אדם אינו מנהל עסק על
מנת להפסיד ובאם העסק מפסיד לאורך זמן ואינו מביא לו כל תועלת כלכלית, הדעת
נותנת כי הוא יפטר מנכסים אלו. ודוק, אין זה משנה כלל ועיקר כיצד המערער מפיק
את רווחיו האישיים מעסקיו, גם אם העסק מפסיד, אפשר שהוא מפסיד כיוון
שנרשמות עליו הוצאות שונות אשר המערער נדרש להן לצרכיו שלו ולצרכי ביתו,
ואפשר שהרווחים הם בדרכים שונות של העברת דמי ניהול, שכר, קופות קטנות
וכיוצ"ב ואולם ברור שמי ששוכר דירה למגוריו ב 6,500 ₪ ונחזה להראות כמי שחי
ברמת חיים גבוהה (ואין זה משנה אם הרכב היוקרתי נרכש בליסינג ואם הושגה
בעניינו עסקה כדאית), קשה להעלות על הדעת כי הוא נשען על גמלה של כ - 5,000
₪. כיצד הוא משלם את הוצאות הדלק והביטוח של רכבו ? בנוסף לדמי השכירות
להם הוא נדרש וזאת עוד קודם להוצאות המזון, הביגוד והמדור ? אף אין כל הגיון
בכך שאדם המשתכר 5,000 ₪ יטול הלוואות על מנת שיוכל לנהל רמת חיים גבוהה,
מחד, ולהיפטר מחובתו לזון את ילדיו, מאידך, תוך טענה להשתכרות נמוכה בפועל.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ט. נ' ס.

1 אנו אף מתקשים לקבל את הטענה כי רמת החיים של המערער אפשרית נוכח שימוש
2 בתמורה שהועברה לידיו ממכירת דירת הצדדים, כאשר מנגד טוען הוא כי חלק זה
3 הועבר בעיקר להחזרי חובות. נעיר, כי בעת הערכת השתכרותו והכנסותיו של
4 המערער, יש לנקוט מידת זהירות ככל הניתן תוך נתינת הדעת לכך שעסקינן באומדנה
5 שעיקרה תחושה והערכה שאין המערער מגלה וחושף את הכנסותיו האמיתיות וכי
6 לא מדובר בראיות נחרצות באשר לשיעור ההשתכרות. לפיכך, בנדון מצאנו להעריך
7 את השתכרותו של המערער הן מעסקיו והן מהגמלה אותה הוא מקבל בשיעור כולל
8 של 18,000 ₪ לחודש.

9 ואם כן, יחס ההכנסות בין הצדדים עומד על פי הערכותינו, אפוא, על 40-60 (ודוק),
10 למעשה זה אותו יחס שנקבע ע"י המומחה בחוות דעתו גם אם הערכים שנקבו על
11 ידו היו נמוכים יותר. ודוק, ב"כ המערער עצמו סברה כי יש לאמץ את חוות דעת
12 המומחה לעניין השתכרות הצדדים.

13 27. נעבור כעת ונבחן פרמטר נוסף הנדרש לנו לצורך קביעת שיעור חיובו של הורה
14 במזונות ילדיו – יחס זמני השהות של הקטינים עמו.
15 בנדון – נקבע כי המשמורת על הקטינות תהא משותפת וכי הן ילונו עם המערער
16 בימי ב' ו – ד' ובכל סוף שבוע שני וביתרת הימים אצל האם – מדובר ביחס של כ –
17 40%-60% בזמני השהות. ואולם, אף על פי כן, השתכנע בית המשפט כי הבת הגדולה,
18 הבגירה, שוהה את עיקר זמנה עם המערער, וכי שתי הקטינות האחרות שוהות עם
19 הוריהן באופן שווה. הדברים אף עלו מעדותה של המשיבה עצמה בבית משפט קמא
20 (עמ' 31 ש' 8-15 לפר") –

21

22 "ש. מאז שעזבת את בית המגורים, א. הבת הגדולה גרה עם ד.
23 ת. כן.
24 ש. זה נכון שהבת האמצעית נמצאת איתנו 60 אחוז מהזמן ?
25 ת. לא, 50 אחוז לפי המשמורת המשותפת. אני לא עושה 50-
26 70 (כך במקור – ה.ש)
27 ש. הבת מ. לפחות אותו אחוז איתו.
28 ת. לפי משמורת משותפת."

29

30 ולמעשה, גם בדיון לפנינו הבהירה המשיבה כי אין לה התנגדות לכך שהקטינות על פי
31 רצונן לנות עם המערער אף מעבר לזמני השהות שנקבעו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס. נ' ס.

1 אנו סבורים כי אין כל עילה לסטות מיחסי השהות שנקבעו ע"י בית משפט קמא, אשר
2 למעשה הצדדים אף לא ערערו בעניינם. לפיכך אנו מקבלים את קביעת בית המשפט
3 לפיה הבת הבגירה שוהה עיקר זמנה עם המערער וזמני השהות ביחס לשתי הקטינות
4 האחרות הם שווים.

5
6 כעת יש בידינו לעבור ולבחון את שיעור ההשתתפות הראוי של המערער במזונות
7 שתי הקטינות.

8
9 28. כאמור, צרכי שתי הקטינות בשני הבתים הוערכו על ידנו בשיעור של 4,500 ₪
10 לחודש (2,250 ₪ כל אחת), כיוון שהן שוהות פרקי זמן שווים אצל הצדדים אזי
11 המערער נושא עת לנות הקטינות אצלו במחצית מהסך הנזכר היינו 2,250 ₪. בשל
12 יחס ההשתכרויות בין הצדדים אמור המערער לשאת ב- 60% מסך מזונות הקטינות
13 היינו - 2,700 ₪ (4500 ₪ * 60% = 2700 ₪), על המערער להעביר, אפוא, למשיבה
14 סך נוסף של 450 ₪ בגין מזונות שתי הקטינות, היינו 225 ₪ עבור כל קטינה (450 ₪
15 = 2,250 ₪ - 2700 ₪).

16
17 29. אשר לרכיב שכירת המדור - ובכן, בסוגיית חישוב חלקו של הורה במדור ילדיו
18 הקטינים המתגוררים בשני בתים נשתברו קולמוסים ונשחקו מקלדות ודומה שעדיין
19 לא נמצא הפתרון הראוי לסוגיה ורבות בה המחלוקות. יש שסברו כי מעת שכל הורה
20 מלין את הילדים עמו אין מקום להשתתפות בחלק מדורו של האחר, יש שסברו כי יש
21 להתחשב בעלויות המדור בפועל של כל אחד מהצדדים ולחלקן לפי יחס ההשתכרויות
22 בין הצדדים. אחת הבעיות העולות בעת חישוב הוצאות שכירת המדור היא, כי אם
23 ניקח את הסכומים בהם נושא בפועל כל אחד מההורים ונגזור מהם את שיעור חיובו
24 של כל אחד מהם, הרי שאנו נותנים פתח למי מההורים לשכור מדור בעלויות גבוהות
25 לצורך שינוי שיעור החיוב כלפי משנהו, כך אם יחסי ההכנסות הוא כדוגמה 40-60
26 לטובת האב והצדדים חולקים זמני שהות שווים, הרי שאם האב ישכור דירה בעלות
27 של 10,000 ₪ והאם בעלות של 5,000 ₪ ולא יחוב, לכאורה, האב מאומה לאם. על
28 מנת להתגבר על עניין זה אנו סבורים כי הדרך הראויה לחשב את רכיב המדור לקטין
29 המתגורר בשני בתים היא בדרך של הערכת עלות מדור סבירה בעניינו וחלוקת אותה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

1 עלות בין הצדדים ע"פ יחס זמני השהות ושיעור השתכרותם. נבהיר את הדברים ביחס
2 לנדון –

3

4 30. בנדון אנו סבורים כי סביר יהא להעריך סך שכירות חודשי הראוי למגורי
5 הקטינות בעלות של 5,000 ₪, אשר חלקן של שתי הקטינות בדמי שכירות אלו עומד
6 על 40% ע"פ הפסיקה הנוהגת (וראו, כדוגמה - עמ (תל-אביב-יפו) 1162/03 - ד' ע' נ'
7 ר' ע' (2005) ובסה"כ 2,000 ₪. המערער אמור לשאת אפוא ב - 60% מסך זה נוכח
8 פערי ההשתכרות היינו ב- 1,200 ₪, ובכך שהוא מלין את הקטינות עמו מחצית מהזמן
9 הרי שהוא נושא ב - 1,000 ₪ (מחצית מ - 2,000 ₪) ועליו להעביר את הפרש בסך
10 200 ₪ (1000 ₪ - 1200 ₪) לידי המשיבה.

11

12 ואם כן בנדון חיוב המזונות הראוי בו יש לחייב את המערער בגין השתתפות במזונות
13 שתי בנותיו הוא 650 ₪ לחודש (450 ₪ בגין מזונות בצירוף 200 ₪ בגין השתתפות
14 ברכיב המדור). אנו סבורים כי יש להחיל חיוב זה מהמועד שנקבע בפסק דינו של
15 בית המשפט קמא. ואולם המשיבה לא תִּדְרֹש להשיב למערער את עודף המזונות
16 ששולם ע"י המערער עד כה, ככל ששולם, נוכח ההנחה כי מזונות העבר נאכלו.

17

18 זאת ועוד, למרות שיחס ההשתכרות שנקבעו על ידנו הוא 60-40 לטובת המערער, אנו
19 סבורים כי יש לחלק את הוצאות הבריאות והחינוך של הקטינים בחלקים שווים בין
20 הצדדים וזאת בהתייחס, בין השאר, לעובדה שהבת הבגירה מתגוררת עם המערער
21 והוא נושא במזונותיה לאורך זמן.

22 כמו כן, אנו מורים כי מכאן ואילך קצבת הילדים המשולמת ע"י המל"ל תחולק בין
23 הצדדים בחלקים שווים (ושוב החלוקה השווה למרות יחס השתכרות עודף של האב
24 הורתה בכך שהוא נשא בכלל עלויות הבת הבגירה).

25 זאת ועוד, בהתייחס לסכומים הנזכרים ולכך שהמערער נושא בהוצאות ומזונות הבת
26 הבגירה, לא מצאנו מקום לחייב את המערער בהשתתפות במזונות הקטינות אחר
27 שיבגרו או יסיימו את לימודיהן התיכוניים, ע"פ המאוחר.

28

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס. נ' ס.

הסוגיה הרכושית

1

2 31. מועד הקרע - בית המשפט קבע כי מועד הקרע לצורך קביעת מועד איזון
3 המשאבים בין הצדדים יהיה המועד בו הגישה המשיבה את בקשתה ליישוב סכסוך,
4 היינו במועד בו החלו ההליכים המשפטיים בין הצדדים ה - 1.2.16, וזאת בניגוד
5 לדרישת המערער כי מועד הקרע יקבע על פי מועד עזיבתה של המשיבה את דירת
6 הצדדים, שכן לטענתו עד למועד זה חלקו למעשה הצדדים והשתתפו בהוצאות
7 אחזקת הבית והכלכלה.
8 בעניין זה מצאנו לאמץ את קביעת בית משפט קמא. נבהיר -

9

קביעת מועד הקרע - קיצורו של דין

10 32. לכאורה, מועד הקרע בין בני זוג הוא מועד גירושיהם, אלא שעוד קודם
11 לתיקונו של חוק יחסי ממון, עת חזקת השיתוף שלטה על רכושם של בני זוג, החלו בתי
12 המשפט לגבש בפסיקותיהם כללים באשר לנסיבות בהן יוקדם מועד הקרע ויקבע
13 בנקודת זמן הקודמת למועד פקיעת הנישואין. כך נקבע שעל בית המשפט לבחון, בין
14 השאר, מתי אירע שבר שאינו ניתן לאיחוי ביחסי הצדדים או מתי הגיעו הנישואין
15 לסיומם "דה פקטו"? מהו המועד בו החלו בני הזוג בפועל להפריד רכושם ולהתנהל
16 התנהלות כלכלית עצמאית ללא כל קשר לבן הזוג האחר? האם החל להתפתח קשר
17 זוגי בין מי מבני הזוג עם צד שלישי המלמד על ריקון חיי הנישואין מתוכן?
18 וכיצד"ב. כב' השופט אסף זגורי, היטיב לתאר את סוגית מועד הקרע, ואת הקושי
19 והאתגר העומדים בפני בית המשפט, בבואו להכריע בה:

20 "במציאות המשפחתית הישראלית, קיימים מקרים רבים
21 שבהם בני זוג למעשה אינם מתפקדים יותר "כבני זוג" או כתא
22 זוגי. מקום שאין בו זוגיות, פעמים רבות לא קיים עוד שיתוף
23 רכושי הלכה למעשה. אלא שבשל הצורך להיזקק להליך
24 שיפוטי מתאים לצורך התרת הנישואין או גירושין, נוצר לא
25 אחת פער בין מועד סיום היחסים הלכה למעשה למועד התרת
26 הנישואין או הגירושין לפי פסק דין שיפוטי. בפער זמנים זה,
27 בו הצדדים אינם שותפים עוד, לא למערכת יחסים זוגית ואף
28 לא למערכת יחסים כלכלית, לא צריך בית המשפט להחיות מן
29 המתים שותפות שאינה קיימת. פער זה הוליד הצורך של בעלי
30 דין ובתי משפט לקבוע מעת לעת (במסגרת תביעות רכושיות),
31 מהו "המועד הקובע", המועד שממנו ואילך שוב אין שיתוף
32 רכושי ביניהם. התוצאה של קביעת מועד קובע שהוא מוקדם
33 למועד פקיעת הנישואין על פי פסק דין הינה הקדמת מועד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

- 1 הפסקת השיתוף או קביעת נקודת זמן מוקדמת יותר שנכון לה
2 יוערכו הזכויות, הנכסים והמשאבים המשותפים של בני הזוג
3 ונכון לה הם יחולקו (גם אם החלוקה בפועל נעשית בשלב
4 מאוחר יותר). אפשרות נוספת של התייחסות לסוגיה, הינה
5 קביעה שהצדדים הפסיקו להיות "בני זוג" במובן המהותי
6 (להבדיל מהסטטוטורי), הלכה למעשה" (ראו: תמ"ש (טב')
7 41427-12-10 נ.ל נ' נ.ל, (2014)).
- 8 33. עניינה של אותה נקודת שבר והקושי באיתורה, תואר בלשון ציורית על ידי
9 דייני בית הדין הרבני האזורי בתל אביב (תיק 1-21-2145 - פלוני נ' פלונית (2007) -
10 "טיבו של קרע, שקודם לו החלשת וניווני המיתרים - היוצרים
11 את הקשר - עד ליצירת הקרע. לעתים, עולה ארוכה ומרפא
12 לניווני זה ואינו מגיע לכלל קרע ואף אם החל להיקרע יכול
13 שמתאחה. לעתים, הניווני הינו סופני ולא ניתן לריפוי והקרע
14 אינו ניתן לאיחוי"
- 15 ודוק, אותו "מועד" אחריו אנו תרים צריך שיצביע באופן ברור על "קרע שאינו ניתן
16 לאיחוי", על "שבירת כלים" מוחלטת, רגע ממנו אין חזרה ותקומה למערכת הזוגית
17 של הצדדים, רגע אשר ממנו והלאה יהא ברור כי בני הזוג נוהגים בינם לבין עצמם
18 מנהג זרים בגדר - "שלי שלי ושלך שלך".
- 19 בדברי ההסבר להצעת החוק (תיקון מס' 4 - הקדמת המועד לאיזון המשאבים) הובהר כי
20 נוכח נסיבות החיים, עיתים מוצאים אנו בני זוג החיים בנפרד גם אם הם מתגוררים
21 תחת קורת גג אחת ולכן הושם הדגש על ניהול אורח חיים נפרד (הצעות חוק - הכנסת
22 163, כ"ג בתמוז התשס"ז, 9.7.2007). מתוך שכך ביקש המחוקק, בהוראת סע' 5 א' לחוק
23 יחסי ממון, לאמץ מבחן מהותי המתמקד בטיב הקשר בין בני הזוג וייחס משקל
24 משמעותי לקיום חיי זוגיות - אורח חיים תקין ושלוש בין בני הזוג, תחת לאמץ מבחן
25 טכני של מועד הגירושין או חיים תחת קורת גג אחת.
- 26 34. בנדון סבר בית משפט קמא כי צירוף הדברים של הגשת התביעות המשפטיות
27 ע"י המשיבה עם יציאתה מהחשבון המשותף של הצדדים יוצרת את אותו קרע בלתי
28 ניתן לאיחוי, למצער מן הפן הרכושי, ונקודת זמן זו אכן נראית כנקודת הזמן הראויה
29 לחשב את האיזון הרכושי בין הצדדים שכן היא מהווה את מועד ניתוק הקשר הכלכלי
30 בניהם. העובדה שבני הזוג עדיין דואגים בשלב זה לכלכלת בנותיהם או מתגוררים
31 תחת קורת גג אחת אינה מאיינת בהכרח את הנתק הכלכלי בניהם, דוגמת בנסיבות
32 הנדון בו "נשברו הכלים" עם הגשת התובענות הכלכליות ע"י המשיבה ויציאתה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

1 מחשבון הבנק המשותף לצדדים, פעולה המסמלת את העדר רצונה בשיתוף כלכלי
2 מכאן ואילך. הנה כי כן, ממועד זה יוכלו הצדדים "לחשב מסלולם מחדש" ולנהוג
3 ברכושם בהתאם לפירוד המסתמן. אשר על כן, איננו מוצאים מקום להתערב
4 בקביעות בית המשפט לעניין מועד הקרע (לקביעת מועד הקרע במועד הגשת
5 התביעות הרכושיות ראו כדוגמה – תלה"מ (ירושלים) 7461-09-17 פלוני נ' פלונית,
6 (2019); תלה"מ (תל אביב) 24326-09-17 - פלונית נ' אלמוני, (2018) והמובאות הרבות
7 המובאות בו; תלה"מ (צפת) 46642-11-16 - פלוני נ' אלמונית, (2017))

8 35. בדומה, איננו מוצאים להתערב בקביעת בית המשפט לעניין אי חיוב המשיבה
9 לשאת בהחזר מחצית מההעברות הכספיים שהעבירה אמו של המערער לצדדים.

10 בית המשפט קבע כי שוכנע שהכספים הועברו ע"י אמו של המשיב כעזרה לבני הזוג,
11 כאשר לא הייתה כל כוונה מצד האם לגבות בפועל או לדרוש את הכספים מבני הזוג
12 כפי שהיא עצמה העידה. מעבר לכך הבהיר בית המשפט כי לא הוכח בפניו באופן ברור
13 כי אי פעם הוחזר תשלום כל שהוא מהמשיב לאמו. כאמור, לא מצאנו כל מקום
14 להתערב בקביעות עובדתיות אלו אשר יש להן בסיס ותמיכה בראיות שהוצגו לפני
15 בית המשפט.

16 אכן, על פי הדין הישראלי מוטלת חובת ההוכחה באשר לטיבו של מתת כספי על
17 המקבל הטוען כי המתת שקיבל הגיע לידי בתורת מתנה ולא בתורת הלוואה, ואולם
18 כאשר מדובר בנתינה בין "קרובים - קרובים", דוגמת אב ובן וכיוצ"ב, מתהפך נטל
19 הראיה ועל הטוען כי נתן בתורת הלוואה להוכיח טענתו. (ע"א 180/51 גולדקורן נ'
20 ויטוצקי, (1954); וכן ראו בעניין זה - ע"א 4396/90 - חנה רוזנמן ואח' נ' ד"ר ג'ורג' קריגר
21 ואח' (1992); ע"א 7051/93 האפורטרופוס הכללי נ' גולדברג, (1995)) וכפי שהודגש בעניין
22 וואלס -

23 "... כאשר מדובר ביחסי משפחה - קיימת חזקה, שאף היא ניתנת
24 לסתירה, כי העברה ללא תמורה נעשית מתוך כוונה לתת
25 מתנה..." (ע"א 3829/91 - אבינועם וואלס נ' נחמה גת ואח'. (1994)
26 וכן ראו לעניין זה ע"א 34/88 רייס נ' עזבון אברמן ז"ל (1990);
27 לעניין בחינת מעמדה של נתינה סתמית במשפט העיברי ראה
28 מאמרי - הנותן סתם- האם נותן בתורת מתנה או בתורת הלוואה?
29 משרד המשפטים, דפי פרשת השבוע פרשת משפטים, תשס"ט,
30 גיליון מס' 340)

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס. נ' ס.

1 בנדון, מעת שנקבע ע"י בית משפט קמא כי לא הוכח החזר כספי של המשיב לאם,
2 הרי שאם וככל שקיימת עילת תביעה היא נתונה לאם, אשר עד כה לא תבעה את
3 הצדדים. לפיכך אין כל מקום לחייב את המשיבה בהחזר הלוואות אשר לא נתבעו ע"י
4 המלווה הנטען.

5 מאידך, בכל הקשור להשתתפות המשיבה בהחזר מחצית הלוואות שנלקחו ע"י
6 המשיב אנו סבורים כי יש מקום להתערב בקביעות בית משפט קמא. ונבהיר –
7 36. בסעיף 113 לפסק דינו קבע בית משפט קמא באשר לסוגיית הלוואות כי –

8 "ככל ובמועד הקרע הייתה יתרת חובה כלשהי בגין הלוואות
9 שנטלו הצדדים במסגרת החשבון המשותף או שנלקחו לכיסוי
10 כספים מחשבון הנאמנות של הצדדים, עליהם לשאת בהם
11 בחלקים שווים. ככל שמי מהצדדים פרע סכום זה או אחר בגין
12 הלוואות אלו לאחר מועד הקרע, על הצד שכנגד להשיב לו
13 מחצית מהסכום שפרע כאמור"

14 בית המשפט חילק, אפוא, בין הלוואות שנלקחו לצרכים עסקיים של המשיב לבין
15 הלוואות שנלקחו מחשבון הבנק המשותף של הצדדים או לכיסויים כספיים שנלקחו
16 מחשבון הנאמנות של הצדדים. בית המשפט, כעולה מפסק דינו סבר שיש לחלק בין
17 הלוואות שעניינן כספים המיועדים לצרכי הבית וכלכלתו לבין כספים המיועדים
18 לעסקי המערער. בית המשפט לא מינה מומחה חשבונאי לצורך בירור ואיתור
19 הלוואות הנטענות ושיעור החזר הנדרש בהן נכון למועד הקרע, כשם שלא מינה
20 מומחה לבחינת אופן פירעון חלק מאותן הלוואות (מי פרע, מה שיעור הפירעון, מה
21 השיעור שעל הצד שכנגד להחזיר לידי וכיוצ"ב).

22 כאמור, אנו סבורים כי יש להתערב במידת מה בקביעותיו והכרעותיו אלו של בית
23 משפט קמא .

24 37. הלכה היא שכשם שזכאי בן זוג להנאות מן הפירות שנוצרו במהלך החיים
25 המשותפים, כך חייב הוא לשאת גם בעול החובות שנוצרו במהלך החיים המשותפים
26 וכך קובע החוק ביחס לבני-זוג שחל לגביהם הסדר איזון המשאבים.

27 סעיף 5 לחוק יחסי ממון קובע כי על דרך הכלל, כל אחד מבני-הזוג יהיה זכאי למחצית
28 שווים של הנכסים בני-האיזון בין בני-הזוג.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס. נ' ס.

1 סעיף 6 לחוק שעניינו ב'מימוש הזכות לאיזון', קובע כך:

2 "6 (א) לצורך איזון המשאבים לפי סעיף 5 יש לשום את נכסי כל
3 אחד מבני הזוג, פרט לנכסים שאין לאזן שווים; משווי הנכסים
4 האמורים של כל בן-זוג יש לנכות את סכום החובות המגיעים
5 ממנו, למעט חובות בקשר לנכסים שאין לאזן שווים."

6

7 במשטר איזון המשאבים לא צריך בן הזוג להביא ראיות באשר לכל נכס או חיוב, ככל
8 שנצבר בתקופת הנישואין (ועד למועד הקובע) ואינו מוצא מנכסי האיזון לפי סעיף 5
9 לחוק.

10 במקרים חריגים, הכירה הפסיקה בחובות שיוחרגו מאיזון המשאבים, ברם במקרה
11 כזה על הטוען להעדר שיתוף בחובות הנטל להוכיח שהחובות שנצברו על שם הצדדים
12 אינם משותפים, שכן זהו החריג לכלל (תמ"ש (ת"א) 87544/00 ש.ש. נ' ג.ש. (2010);
13 תמש (פתח תקווה) 35603-12-11 - פלוני נ' פלונית (2015)).

14 עיון בכתב התביעה שהגישה התובעת מלמדת כי היא תבעה אף שותפות בהצלחות
15 הכלכליות של המערער ובמה שנצבר מעסקיו הכלכליים, כך בסע' 35 לכתב תביעתה
16 צינה –

17 "התובעת תטען כי בנוסף בבעלות הנתבע מלאי עסקי וציוד
18 רב המשמש בעסקו של הנתבע. כאמור, הנתבע מנהל שני
19 עסקים – סוכנות ביטוח ועסק של טיולי שטח. התובעת תטען
20 כי במסגרת פעילותו העסקית מחזיק הנתבע בציוד רב כגון
21 מחשבים וציוד משרדי רב, ריהוט משרדי וריהוט גן לאירוח,
22 מכשירי חשמל וכלי מטבח ועוד, אשר כולו נצבר במהלך
23 תקופת השיתוף (להלן- הציוד העסקי) התובעת תטען כי הציוד
24 העסקי הינו בגדר הרכוש שיש לאזן את שוויו בין הצדדים לפי
25 סע' 5 (א) רישא לחוק יחסי ממון וכי הינה זכאית לקבל
26 מהנתבע סך השווה למחצית שוויו של הציוד העסקי, במסגרת
27 איזון המשאבים בין הצדדים".

28 אכן, באופן תמוה ביקשה המשיבה לאזן דווקא את הציוד המצוי בעסקים ולא את
29 העסקים עצמם. ואולם מעת שעתר המערער לאיזון החובות השונים לרבות חובות
30 הנוגעים לעסקיו, עסקים מהם התפרנסו הצדדים משך תקופת נישואיהם, שומה על
31 בית המשפט לבצע איזון כולל במסגרת הקובע בחוק יחסי ממון.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

- 1 38. ודוק, המשיבה עמדה על איזון הזכויות הכספיות מפירות עסקים אלו בסעיפים
2 נוספים בכתב תביעתה, כך, כדוגמה, בסע' 39 לכתב תביעתה טענה –
- 3 "התובעת תטען כי כל יתרות הזכות שנצברו בכל חשבונות
4 הבנק האמורים, לרבות בכל פקדון ו/או תוכנית חסכון
5 המשוייכים לחשבונות אלו, נצברו במהלך תקופת השיתוף ועל
6 כן הינם בגדר הנכסים שיש לאזן את שווים בין הצדדים לפי
7 סע' 5 (א) לחוק יחסי ממון. התובעת תטען כי כל אחד
8 מהצדדים זכאי לסך השווה למחצית מכל יתרת זכות ככל
9 שהייתה קיימת בחשבון הנתבע הפרטי, בחשבון התובעת
10 ובחשבונות הנתבע העסקיים נכון למועד הקרע, במסגרת איזון
11 המשאבים בין הצדדים (דף חשבון עדכני של חשבון התובעת
12 מצ"ב כנספח 3 לכתב תביעה זה)"
- 13 בכל הכבוד, המשיבה אינה יכולה לשמור לעצמה זכות להנאות מן הדבש (יתרות זכות)
14 ולהפטר מהעוקץ (יתרות חובה). מעת שסבורה המשיבה כי יש לאזן אף את הנכסים
15 העסקיים ופירותיהם, צודק המערער בטענתו כי יש להכליל במסגרת האיזון את
16 החובות שנצברו בעסקים נכון למועד הקרע ובכלל זה הלוואות שנדרשו לפירעון אותה
17 עת. לא הוכח ע"י המשיבה כי הלוואות אלו נלקחו שלא כדין תוך כדי פעילות חריגה
18 או בלתי סבירה של המערער לפיכך על המשיבה להיות שותפה בהם.
- 19 טענתה של המשיבה כי אין מקום לחייבה להשתתף ביתרות החובה או בהפסדים של
20 עסקים אלו, כיוון שהמערער לא שאל לדעתה באשר לניהולם ונטל בהם הלוואות על
21 דעתו שלו מבלי להתייעץ עמה (סע' 40 לכתב התביעה וכן בתצהיר עדותה הראשי),
22 אין בה די. אכן המערער הוא זה שניהל את עסקיו והמשיבה נהנתה מפירות עסקים
23 אלו משך שנים רבות, כאמור, לא הוכח על ידה כי ההלוואות או החובות שנצברו
24 בעסק נגרמו בשל פעילות חריגה או בלתי סבירה של המערער. היפוכם של דברים.
25 נראה כי קושי עסקי החל להתרקם הן בשל אירוע שריפה שפגע בעסק והן בשל
26 האירוע המוחי שפגע בכושרו של המערער, מתוך שכך אין מקום להחיל בנדון את
27 החריג לכלל ולפטור את המשיבה מחובות העסקים שעיקרם הלוואות שנלקחו
28 בחשבונות העסקיים ואשר לא נפרעו במלואן במועד הקרע.
- 29 39. זאת ועוד, במהלך הדיונים שהתנהלו לפני בית משפט קמא הסתבר כי הייתה
30 העברת כספים תדירה בין חשבונות הבנק השונים, אלו העסקיים וזה בו התנהל
31 החשבון המשותף, וכי לא הייתה הפרדה חד משמעית בין חשבונות אלו, כך שיש ממש

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

1 בטענת המערער כי לעיתים נטל הלוואות לצרכי הוצאות הבית דווקא בחשבונות
2 העסקיים. המשיבה העידה על ידיעתה בכל הקשור להלוואות כספיות שונות שנלקחו
3 לצרכי הבית נוכח ההוצאות הרבות שהיו לצדדים, הוצאות שנחיצותן, בין השאר,
4 נוכח האירוע המוחי שארע למערער, וכי היא אף השתתפה בהחזרים של הלוואות
5 אלו (פר' עמ' 29 ש' 20-24) –

6 "ש. נספח 4 לכתב התביעה הרכושי. את אומרת שאת יודעת
7 על הלוואות של 359' ₪, ההחזר על חודש הוא 13,000 ₪
8 בנוסף למשכנתא שאז עומדת..."

9 ת. כל מה שרשום פה אני יודעת, ואני גם שילמתי חלק
10 מהדברים האלו.

11 ש. כל החובות בנוסף להחזרים להלוואות של אמו ?

12 ת. זה חובות של בנקים לא של אמר"

13 כך גם העידה המשיבה כי ידעה שנעשות העברות כספים בין החשבונות נוכח המצב
14 הכלכלי הרעוע של הצדדים (עמ' 30 ש' 18-21 לפר') –

15 "ש. דפי החשבון שלכם המשותף מוצפים בלקיחת הלוואות
16 ופרעונות שלהם, ראית את זה ?

17 ת. לא. זה היה כמו חשבון, לא ניהלתי את החשבון הזה. הוא
18 כל הזמן העביר בין 3 החשבונות. ריינג'רים, ביטוח, משותף.
19 לא ניהלתי את זה שזה לא יהיה במינוס, שזה לא יהיה במינוס.
20 אני ניהלתי את החשבון שלי".

21

22 וכן העידה כי הייתה מודעת למצבם הכלכלי הקשה של הצדדים (שם ש' 22-24
23 לפר') –

24 "ש. תסכימי איתי שכל פעם שהייתם במצב כלכלי קשה קראת
25 לזה "פצצות" ואמרת לו תעזוב אותי קח הלוואות מאמך,
26 אמרת או לא ?

27 ת. אמרתי שזה "פצצות", כן"

28

29 וכי הצדדים אף הגיעו לכלל הסכמה למכור את הבית לצורך החזרת החובות
30 הגבוהים לבנקים (עמ' 31 ש' 1-4) –

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס. נ' ס.

1 "ת. לא. אמרנו שנמכור את הבית לצורך חובות של הבנקים
2 לא להשיב לאמו. הוא לא אמר ל. אנו צריכים להחזיר לאמא
3 שלו. הסכמתי למכור את הבית לטובת כיסוי חובות של
4 הבנקים.

5 ש. הצעתם את הבית למכירה בשוק באמצע אוקטובר 2015?

6 ת. נכון".

7
8 הרושם המתקבל הוא, כי המשפחה הייתה תחת לחץ כלכלי כבד וכי העסקים של
9 המשיב לא הניבו די לצורך כיסוי הוצאותיהם. מתוך שכך נלקחו הלוואות שונות ע"י
10 המערער, כאשר נטילת הלוואות נעשתה לעיתים בחשבונות העסקיים מטעמים
11 כלכליים כאלה ואחרים. המסקנה היא, כי גם המשיבה, אשר ידעה על העברות
12 הכספיים בין הבנקים, הבינה כי הלוואות הורתן במצב הכלכלי של המשפחה לפיכך
13 אף השתתפה בהחזרן כפי עדותה.

14
15 40. אנו נדרשים, אפוא, לאתר את אותן הלוואות שנלקחו קודם למועד הקרע,
16 ולבחון מה יתרת החוב שלהן במועד הקרע. על הצדדים לחלוק ביתרת החוב הנ"ל,
17 וככל שמי מהם שילם בגין אותה יתרה אחר מועד הקרע, יִדְרֹש חִבְרוּ לְהַשִּׁיב לוֹ מִחֲצִית
18 מהסך שהוחזר על ידו.

19 לצורך חישוב החובות ההדדיים יש למנות מומחה חשבונאי .
20 לפיכך, בכל הקשור לבחינת שיעור חיובה של המשיבה בהחזר הלוואות שנלקחו
21 במהלך החיים המשותפים של הצדדים, אנו סבורים שיש להחזיר את התיק לבית
22 משפט קמא על מנת שימנה מומחה חשבונאי שיתן חוות דעתו בעניין זה, ולאחריה
23 יושלם פסק דינו של בית משפט קמא.

24 אכן אפשר שהתוצאה שאליה הגענו עלולה לפגוע באינטרס המשיבה שכן אנו מורים
25 על איזון החובות הנובעים מהעסקים מבלי להורות דבר בעניין שיתופה בזכויות
26 בעסקים אלו, וזאת כיוון שלא טענה לשיתוף זה באופן מפורש בכתב תביעתה (אף
27 שטענה באופן עקיף כפי שפורט מעלה לשיתופה בפירות העסקים) ואף לא ערערה
28 על פסק דינו של בית משפט קמא, ככל הנראה בשל כך שזה לא מצא לחיובה
29 בהשתתפות בהלוואות העסקיות ואולם מעת שמצאנו כי יש מקום לחייב המשיבה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

1 בהשתתפות בהחזר יתרת הלוואות אלו, יהא זה מן הדין ומן הראוי לאפשר לה להוסיף
2 ולטעון בבית משפט קמא אף לאיזון שווי העסקים ככל שהיא אכן חפצה בכך, וזאת
3 מתוך כך שבית המשפט אף לא התייחס באופן ישיר לטענותיה באשר לאיזון הרכוש
4 שנצבר בעסקים הנזכרים וכיוצ"ב.

5 סוף דבר

6
7 41. בכל הקשור לתביעת המזונות המערער ישא במזונות שתי בנותיו הקטינות
8 בסך 650 ₪ לחודש (325 ₪ לכל אחת) כאשר סך זה כולל את צרכי מדורן. הסך הנזכר
9 ישולם עד להגיעה של כל קטינה לגיל 18 ו/או סיום לימודיה התיכוניים על פי
10 המאוחר.

11 כיוון שהמערער הוא זה הנושא בכלל מזונות בתו הבגירה בהן נשא אף בעת קטינותה
12 אנו פוטרים המערער לשאת במזונות הקטינות אחר בגירותן.

13 42. חיוב המזונות יחול למפרע מהמועד שנקבע ע"י בית משפט קמא, ואולם
14 המשיבה לא תידרש להחזיר למערער מזונות שקיבלה ביתר מתוך הנחה כי אלו נצרכו
15 ע"י הקטינות.

16 43. בכל הקשור לתביעה הרכושית, מצאנו להתערב בקביעת בית משפט קמא
17 באשר לחובות בהן על המשיבה להשתתף. המשיבה תישא במחצית יתרת כלל
18 ההלוואות שנלקחו ע"י מי מהצדדים במהלך חייהם המשותפים נכון למועד הקרע.
19 לצורך חישוב יתרת ההלוואות וחלקה של המשיבה בהן, יוחזר התיק לבית משפט
20 קמא לצורך מינוי מומחה חשבונאי שיעריך את שיעור חובה של המשיבה, ולצורך
21 השלמת פסק דינו של בית משפט קמא בהתאם. כאמור, המשיבה תהא רשאית
22 להוסיף ולטעון בבית משפט קמא אף לאיזון העסקים עצמם.

23 44. לא מצאנו לעשות צו להוצאות לעת עתה, בית המשפט קמא רשאי להחליט
24 בעת מתן פסק דינו המשלים האם יש מקום בנדון לחיוב בהוצאות משפט.

25

26

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 65692-11-19 ס.נ' ס.

1

2

45. ניתן לפרסום ללא פרטי שמות הצדדים.

3

4

5

ניתנה היום, ד' תשרי תשפ"א, 22 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.

צבי ויצמן, שופט

ורדה פלאוט, שופטת

מיכל ברנט, שופטת
אב"ד

6